

הוא מועיל צי' שינוי ולכך נחצה התורה מן הצקר דקמ"ל דאפילו שינוי לא מהני צי'. ובזה מיושב נמי קושיא תוס' סג"ל דהרי הו"ל שעת הכושר ולפימ"ש א"ש מאו"ד דהרי הטעם דלחנן דמוחר צשינוי מנח דשינוי נחשב דבר חדש ואינו הראשון דהרי הש"ס צב"ק פ' הגזול מדמה כל השיעור שינוי להדדי ובגזל הוי הטעם כן דליתו זה שגזל רק הוי כדבר אחר ממש. ועיינמ"ש בזה בחבורי לאו"ה סיי תרמ"ט ומלאתי כן בקי"ור צפ"י צב"ק ייע"ש א"כ ה"כ באתנן דררשינן הם ולא שינויים הכוונה ג"כ דשינויים אינן הם רק הם כדבר אחר ממש ולכך א"ש דהש"ס פריך כן דלמ"ל מן הצקר להו"א הנעבד תיפוק ל"י ממשקא ישראל ואין לומר דהו"ל שעת הכושר דממ"י הרי הוא גופו נאסר מק"ו דלחנן ואין לריך רק לרבות שינויים וא"כ קשה ממ"כ הרי להדימו ודאי אף שינוי אסור כמ"ש רש"י לקמן ואם הוי הצורין צפ"ה להדימו אף השינוי הוי אסור דכל מה שאתה מהי ממנו הרי הוא כמוהו וא"כ לנצוב אף אפשר שיהי שינוי מותר הרי ממ"כ אם נחשב דהיא עלמו זה דמעיקרא א"כ כבר נאסר ואם נאמר דשינוי הוי כדבר אחר וממ"ט מותר גבי אתנן אם הוי דבר אחר הרי זה לא הו"ל שעת הכושר ושוב אסור ממשקא ישראל וצפ"י דמותר להדימו וכיון דמותר להדימו אף הוא עלמו מותר להדימו גבי נעבד אין צברא לחלק בין נשתנה או לא וא"ש. ודו"ק היטב.

גמרא ואי משום בית ד' אלקין מיוצעי ל"י לדתנח"א וכו' הסוגיא תמי' לפירש"י דמעיקרא הוי משמע ל"י לפרש דבית ד' אלקין הכוונה דאפילו לעשות ממנו בית אסור ומה דלחנן נאסר במחוזר משמע ל"י מדכתוב סתמא ואח"כ קאמר ואי משום בית ד' אלקין משמע דרו"ה לפרש בית ד' אלקין על האתנן ועיין בתוס'. אך לולא פירש"י נראה לפרש על ככו. ואשן ואומר דהנה צספר אבני מילואים ח"א על אה"ע סיי י"ח הביא פרש"י וסכ"י ציצמות דף מ"ט שפירוש שם בהא דקאמר אב"י דהכל מודים צבא על הגדה ועל הסועה דאין הולך ממזר דהא תפסי צה קדושין ופירש"י דסועה תפסי צה קדושין לאישה דאף לאחר שזינתה לא פקעי מינה קדושין הראשונים וביאור שם האבני מליחם צסם ה"טו מדלאחר שזינתה מי צעי גט ולא פקעי קדושין הראשונים מוכח דסועה תפסי צה קדושין דאי לא תפסי צה קדושין הוי פקעי קדושין הראשונים אף דצשעת קדושין הוי בהיתר יע"ש. והנה דצרו שם מה שרואה ליצב צזה דחיתי שם בחבורי לאה"ע ועכ"פ מוכח מדברי רש"י דאם לא הוי תפסי צה קדושין ממילא הוי פקעי קדושין הראשונים א"כ ה"ט צזה י"ל דצשלמא נעבד אף אם לא הוי מהני במחוזר מ"מ אם הוי תלוש ונאסר הוי אסור לעשות ממנו אף דבר מחוזר ולא הוי פקעי שם נעבד דצפ"ז לא מהני שום היתר כמו דלא מהני שום שינוי להחירו וכמ"ש תוס' בסוגיין דאף דמן הדין יש להחיר צשינוי נעבד דמחוזר מ"מ מדרבנן יש לאסרו והיינו צפ"כ הטעם מה דפשיטא ל"י דצאתנן לא גזרו ובנעבד יש לגזור ובצ"כ הטעם דצאתנן תמיד מהני שינוי לכך מאו"ה טעם יגזור ללא יועיל צי' שינוי אבל נעבד כיון דצתלוש לא מהני צי' שום שינוי ונשאר צאיסורו לעולם וכמ"ש צשי"ס להדיא דלמ"ד מלא ידבק וכו' והיי"ת חרם כמוהו כל מה שאתה מהי ממנו הרי

הוא כמוהו וכן מפורש צרש"י לקמן דף זה ד"ה או אין שינוי נעבד ללא מהני שינוי צפ"ז וא"כ אם יש נעבד גם במחוזר אם צזה יועיל שינוי יאמרו להחיר אף צתלוש צשינוי לכך ראוי לגזור מחוזר אטו תלוש ולכך כיון דנעבד צתלוש שום שינוי והיתר לא מהני צי' לכך ממילא אף לעשות ממנו מחוזר לא פקע איסורו אף אם אין נעבד חל במחוזר אבל באתנן כיון דחזינן דצ"י שינוי פקע שם אתנן מיני' וא"כ כיון דאפשר להיות פקע שם אתנן אם איתא דשם אתנן לא הייל במחוזר הוי כמו תחס צסועה אם לא הוי תפסי צה קדושין הוי פקעי שם קדושין הראשונים שהי' בהיתר ה"ט אף שהי' תלוש הוי מותר לעשות ממנו מחוזר והוי פקע שם אתנן מיני' ולכך ממש דאסור לעשות מאלחנן דבר מחוזר מוכח ממילא דהל שם אתנן על מחוזר ג"כ וזה כוונת הש"ס כיון דכתוב לא חציא אתנן זונה וכו' בית ד' אלקין א"כ מוכח דאסור לעשות ממנו דבר מחוזר ממילא מוכח דהל שם אתנן על מחוזר דאם לא תפסי שם אתנן על מחוזר הוי מותר לעשות מאלחנן שמכבר לדבר מחוזר והוי פקע שם אתנן מיני' וממילא מדאסור לעשות ממנו מחוזר מוכח דתפסי שם אתנן על מחוזר. ולכך כשרואה הש"ס לדחות אה"כ ולומר דלחנן לא חל על מחוזר ממילא לריך לומר דמותר לעשות מאלחנן דבר מחוזר לכך קאמר ואי משום בית ד' אלקין לא חדרוב מיני' דאסור לעשות ממנו מחוזר רק דבא למטע פרה שאינה צאה לבית או לרבות הרקיעים שדינן כחלוש צזה אבל מחוזר ממש מותר לעשות ממנו לפ"ז וא"ש ודו"ק כי הוא נכון בצעז"י צכוונת הסוגיא.

גמ' והא הזאה דפסח דפליגי ר"א ור"ע דר"א סבר לחומר"א וק"א מחייב ל"י לנצרא ור"ע לקולא ופטר ל"י וכו' והנה צעניי לא זכיתי להבין סוגי"א זו כלל דמה מדמה הש"ס העניני' להדדי דצשלמא כאן אם נפרש לקולא הוי לקולא ממש ולכך ראוי לומר דודאי לחומר"א פרכינן אבל צפסח לר"א הוי חומר"א דמחייב ל"י צפסח והוי קולא לענין שבת שמוחר לחלל שבת צזה. ולר"ע הוי להיפוך שפטר ל"י מפסח ומחמיר לענין שבת שאם עבר חילל שבת א"כ מה נחשב קולא עפי' מחומר"א לכלל חד הוי קולא וחומר"א ומה חזית דהשבת ל"י עפי' קולא מחומר"א וצעניי לא זכיתי להבין דצריהם הקדושים. והנה לפי חומר הכו"ה הוי נראה שמה ראוי צצורה לדעת הריב"ז שכתב בתוס' צפ"ג דפסחים דאף היכי דאין עשה דוחה ל"ת ועשה מ"מ על הל"ת אינו לוקה דהל"ת כבר נדחה ולא כשאר רק העשה יע"ש. ולפי"ז יהי' א"ש דהנה נהי דאין עשה דוחה ל"ת שיש צה כרת היינו היכי דצעשה לא הוי כרת אבל צפסח דגם צו יש כרת שפיר הוי ראוי לדחות לל"ת דשבת אף אם לא הוי כתיב צמועדו רק מה דאלטרין צמועדו היינו מנח דשבת הוי עשה ול"ת ואין עשה דוחה ל"ת ועשה ואף למאן דס"ל דציו"ט לא הוי עשה ול"ת צשבת מודה דהוי עשה ול"ת ולפי"ז א"ש דאף אם ימא' דלר"ע פסח לא דחי שבת מ"מ אם עבר ושחט הפסח פטור משבת דעכ"פ הל"ת נדחה ונשאר רק העשה וא"כ לר"א שפיר הוי חומר"א דמחייב ל"י צפסח ולר"ע הוי קולא דפטר ל"י מפסח ולהיפוך ליכא חומר"א לענין שבת דסוף סוף צעבר ושחט פטור מחייב שבת לכך נחשב שפיר קולא לר"ע וא"ש.